

1 Pyεeri

Pyεeri ya semε nizhiimε wemu ka ge

Jagɔ wu ne Pyεeri we?

Pyεeri wee ninumɔ p'a yiri na Simeyɔn Heburuu jomɔ pu ni, na wu yiri na Simɔ Girɛkii jomɔ pu ni (Kapyegee 15:14). A Yesu di ke mεge ke le wu na Girɛkii jomɔ pu ni na Peturɔsi. Kee ne Heburuu jomɔ pu ni na Sefasi, na ne Tubabuu wo jomɔ pu ni na Pyεeri. Kee mεge ke kari wu ne na faakagerenje. Zhonasi ja wu bye wii (Macao 16:17).

Yawutu wu ne Pyεeri. Yesu wo tudunmɔ ke ni shuun wu wa wu ne wii. Yani Pyεeri wu pye Yesu wo Tudunmɔ wa ge, fyasha wu bye wii (Yohana 1:41,42). Wu to kulo li ne Betisayida, wu fiige ki mεge di ne na Galile (Yohana 1:44). Ga wuyε pyaa di bi bye Kaperinomɔ kulo li ni.

Pantekoti wu cana ba Fεfεεε Munaa l'a tigi Yesu tudunmɔ pu na we, Pyεeri be wa bye pu ni. A wu Kirisa wo Jozaama pu jo fo sipyii ni ne hemεε ya pye Yesu wo n'a daa fεε. Ma bi giin m'a Pyεeri wo labye we ni wu wo kapyegee ki ce, fo ma bu Kapyegee Kitabu kooro 1 fo 12 wu kalaa.

We semε we kakana nuɔ

Pyεeri ya we semε we ka na tun Yesu n'a daa fεε ni ne hemεε pii mu kulogoo ni ne henεε kii ni Azi fiige ki ni, kee kemu ni naa wogo ki ne na Turuki ge. Wu ya ta wa wolo wa ni we: Ma Yawutu fara ma shi watii shen na. Semε wu kakana nuɔ k'a

pye na pu bæeri yatenyε waha, na kalaa kan pu mu na pu kasεεge yaha puyε na nɔwuuro ni karamɔgɔ-kafinejuu pu shizhaa na, p'i gori yaha n'a daa wu ni.

Seme wu kafila nughɔyɔ

1 Pyeeri 1:1-12 N'a daa fɔɔ ya yaa na kanhama xu wuyε ni, bani w'a li cε na wu na ba cεn lɔ fugba we ni.

1 Pyeeri 1:13–2:10 N'a daa fɔɔ torogana kanhama tuun ni. W'a yaa na kuu fanha mu.

1 Pyeeri 2:11–3:12 N'a daa fɔɔ torogana shi wu sipyii pu tε ni, ni gbafɛnɛeri keree shizhaa na, ni wuyε pyaa kpɔɔn sipyii tε ni.

1 Pyeeri 3:13–4:19 N'a daa fɔɔ tadanɔ ni wu torogana kanhama tuun ni.

1 Pyeeri 5:1-5:11 Pyeeri ya fiin wemu jo na waha egilizii nahagbaa fεε pu mu ge.

1 Pyeeri 5:12-14 Pyeeri fò mujuu sanha.

Pyeeri fò mujuu

¹ Nε Pyeeri we wu wa Yesu Kirisa wo tudunmɔ ge, nε w'a we seme we tun yee mu, Kile ya yee piimu nahaba bulo, a yee di jaraga na she bye nabuun ye fiye ye ni ge: Pɔn, Galasi, Kapadɔsi, Azi ni Bitini.

² Yee nahaba bulo na be ni To Kile wo fungɔngɔ ki ni, na yee pye fεfεεε wuu, Kile Munaa li baraga ni, kɔnhɔ yi Yesu Kirisa nɔmεε co, wu shishan pu be di nεrege yi na, p'i yi pye fεεfεε.

Kile wu niime ni nɔnɔnε nigbɔhɔ kan yi mu.

Tadanɔ ni wogo

³ W'à Kile sɔni wù Kafɔ Yesu Kirisa To we! Bani, wu nɔnaara ti funɔ ni, w'a wèe pye wèe ya sevɔnɔ

se, na Yesu Kirisa ɲε na yeege xu ni, kɔnhɔ wèe di tadanɔ ɲi wogo ta.

⁴ Wù bye cɛn lɔvɛɛ. Wee cɛn we ya fɔnri wɛ, wu ya nɔrɔgɔ wɛ, w'i ya fanhanɔ wɛ, w'a kemɛ yaha yee ɲaha na fugba wu ni,

⁵ Kilɛ wo sefɛɛɛ t'a yee piimu mara n'a daa fanha ni, ɲuwuuro ti kaa na ge. Tee ɲuwuuro ti t'a gbegele t'i ba tiyɛ shɛ taaxɔɔ li ni.

⁶ Lee wuu na yee wa fundanga pyi, na li ta ali kanhama tuugo bɛeri na ba ɲatanhanɔ nɔ yi na nimɛ jɛɛɛ la ye funɲɔ ni.

⁷ Pee kanhama pu na ba yi n'a daa wu nɔhɔ wolo wii. Sanni ɲε yaxɔgɔ, ga p'a ba wu nɔhɔ wolo na ni. Yee n'a daa wu w'a ye sanni na fo xuuni ge, wu bɛ nɔhɔ na ba wolo lee wologana li na, kɔnhɔ Yesu Kirisa ga ba wuyɛ shɛ, y'i masɔɲɔ, ni nɔɔrɔ ni pɛɛɲɛ ta wu funɲɔ ni.

⁸ Yee ya ta wu ɲa wɛ, ga lee bɛ na wu kaa di dan yee ni. Ali yee sanha wu ɲa nimɛ bɛ wɛ, ga lee bɛ na yee wa daa wu na. Lee wuu na yee ya ɲi fundangbɔhɔ na, fundanga nɔɔrɔ wogo kemu ki ɲε wa da já ki jomɔ jo-e ge.

⁹ Kee fundanga ke wa yee mu, bani yee munahaa ki wo ɲuwuuro te ti ɲε yee wo n'a daa wu wo kuduun we.

¹⁰ Kilɛ ya niimɛ wemu taga yee ɲunɲɔ wolo ge, Kilɛ tudunmɔɔ piimu p'a wee kaa jo taashiinɛ ni ge, pee ya yegenɛ ni kasɛɛge pye tee ɲuwuuro te keree na.

¹¹ Kirisa Munaa li bye pu ni. Kanhama pe Kirisa da ba ɲa ge, lee bi pee kaa yu pu mu, nɔɔrɔ wemu na ba daha wu na pu kadugo yiri ge, ni wee bɛ. A Kilɛ tudunmɔɔ p'i ganha na zhaa p'i kee keree kii pyeduun, ni ki pyegana cɛ.

12 A Kile di li she pu na na keree kiimu jomɔ pu wa yu, na ki labye pyi ge, na kee wa da ba bye pee mu we, ga fo yee mu. Kee keree ki naha Kile wo Jozaama pu jovee pu wa yu yi mu nime, Fefere Munaa baraga ni, lemu l'a tun pa na yiri fugba we ni ge. Melekee pu be wa kee keree ki shaa fo p'i ki na, p'i ki ce.

N'a daa fee wo naarigafonɔ le

13 Lee wuu na, yi yi fungonyɔ yi tenɛ, y'i gori yaha ni na! Niime we wu da ba gan yi mu Yesu Kirisa sheduun wu ni ge, yi yi tanaa beeri taha wee da na.

14 Y'i bye Kile nomee covee! Keree kiimu la bye yi na, na yi ta yi sanha Kirisa ce-ε ge, yi ganha bu daha kee feni we!

15 Ga yi pye fefere wuu yi toroganaa ki beeri ni, ma na jo ba yi yirivɔɔ Kile ne me Fefere wo we.

16 Bani l'a ka Kile Kafila wu ni na: «Yi pye fefere wuu, bani ne ne fefere.»*

17 Kile we w'a sipyii beeri nigin nigin kiiri koon na be ni pu nibyegge ni, na ta wu da wa wolo wa ni-i ge, yee ba wee yiri yi To Kile, wee tuun wu ni y'a yi wo nibyegge ki beeri pyi ni Kile ni fyaara ni, yi wo konɔ tiinne li funɔ ni.

18 Bani yaaga kemu na ja vonho ge, ma na jo sanni kelee warifyen ge, yi nuɔ wa wolo ni kee ka shi ni, na foro yi wo nuɔ baa para li ni we, y'a lemu taanni yi tii pu mu ge.

19 Ga yee nuɔ ya wolo ni Kirisa shishan ni, pee pemu p'a ye yanmuyɔ yi beeri na ge. Wee ya pye ba

---

* 1:16 Levitike 19:2

saraga dubyapige ƚɛ wɛ, fɛ ƚɛ kemu na wɛ, fɔnrɔ bɛ di ƚɛ ki na wɛ.

²⁰ Kilɛ ya wu ƚaha bulo na ta koŋɔ sanha yàa wɛ, na wu shɛ yee na nime le taaxɔ le ni yeeyɛ pyaa wuu na.

²¹ Kirisa baraga ni yee wa daa Kilɛ na, wee wemu w'a wu ƚɛ na foro xu ni, na nɔrɔ kan wu mu ge. Lee na yee wa yi n'a daa ni yi tadanɔ taha Kilɛ na.

²² Yee ya yi zɔlɔ pu pye fɛfɛɛ can wu wo ƚɔmɛɛcoro funŋɔ ni, ceborogo ki wo see see taanƚɛɛɛ ki kaa na. Ayiwa, yi taan ni yiyɛ ni xuuni yi zɔlɔ pu bɛɛri na!

²³ Bani Kilɛ wo kafila w'a yi pye y'a sevonɔ se. Wee kafila we di ya ta pye ba yashi ƚɛ wɛ, na xhuli wɛ. Wu ƚɛ ƚi na, w'a kori yaha gbee.

²⁴ Bani Kilɛ tudunmɔɔ p'a jo:

«Sipyii bɛɛri pu ƚɛ ba ƚà ƚɛ wɛ;

pu nɔrɔ wu bɛɛri di ƚɛ ba ƚà fyɛɛnrɛ ƚɛ wɛ.

ƚà ma waha, ki fyɛɛnrɛ na wo,

²⁵ ga Kafɔɔ wo kafila we na gori yaha gbee.»*
Wee Kafila wu ƚɛ Kilɛ wo Kilɛ Jozaama pe, pemu p'a jo yi mu ge.

2

Faakagereŋɛ kemu ki ƚɛ ƚi na ge

¹ Lee wuu na, yi kakuuyo yi bɛɛri yaha, yi nanmahara ti bɛɛri yaha, yi shuun shuun juuro ti bɛɛri yaha, ni ƚɛpɛɛnguunɔ, ni mɛkyɛɛgɛŋɛ keree ki bɛɛri.

---

* 1:25 Ezayi 40:6-8

² Ba pubinɲɛ wa jire la pyi wɛ, yi bɛ p'a Kile wo Kafila wu la pyi mu, kɔnhɔ y'i sii fanha ta lee funɲɔ ni, y'i ɲuwuuro ta.

³ Bani y'a li cɛ na «Kafɔɔ ya ɲɔ.»*

⁴ Faakagerɛɲɛ kemu ki ɲɛ ɲii na ge, kee ki ɲɛ Kafɔɔ Yesu. Sipyii ya she wu ni, ga Kile ya wu ɲaha bulo, wu kaa d'a waha bɛ wu mu. Yi gbara wu na,

⁵ yi bɛ di bye ba faakageeye ɲii woyo ɲɛ wɛ, y'i daga Fɛfɛɛɛ Muna puga yerenɛ. Yi na ba bye saraya ɲaha shɔɔnriwɔɔ fɛfɛɛɛ wuu, na saraya fɛfɛɛɛ woyo wo na gaan Kile mu, yemu kaa na ba daan wu ni, wu Ja Yesu Kirisa baraga ni ge.

⁶ Bani l'a ka Kile Kafila wu ni na:

«Wii mɛ, nɛ faakagerɛɲɛ pɛɛwa wogo ɲaha bulo,
na ki pye puga gunɲmii li faakagerɛɲɛ,
na ki kemɛ sin Siyɔn kulo li ni.

Wemu bu dɔ ki na,

wee da zhiige bada wɛ.»*

⁷ Yee pii p'a dɔ kee faaga ke na ge, ki kaɲɔɔ l'a pɛɛɛ yee mu fo xuuni. Ga piimu ya dɔ ki na wɛ:

«Puyirilee p'a she faakagerɛɲɛ kemu ni ge,
kee k'a pye puga ki gunɲmii li
ɲidaa li kagerɛɲɛ kiyɛ pyaa pyaa.»*

⁸ «Faakagerɛɲɛ ki ɲɛ kii,
sipyii ya guruɲɔ kemu na ge.

Faakagerɛɲɛ ki ɲɛ kii,

kemu ya sipyii shaan ge.»*

* 2:3 Zaburuu 34:9

* 2:6 Ezayi 28:16

* 2:7 Zaburuu 118:22

* 2:8 Ezayi 8:14

Pu na ba guruŋɔ ki na, bani p'a she pu da dà Kile wo jomɔ pu na wɛ, lee l'a bi yaa na nɔ pu na.

⁹ Ga yee ya pye shi, wemu ɲaha k'a bulo ge; na bye Saan wu wo saraya ɲaha shɔɔnrivɛɛ, na bye fɛfɛɛɛɛ shi. Kile ya kagbɔhɔɔ nizaanɲaa kiimu pye ge, w'a yee ɲaha bulo kɔnhɔ yi da kee yu. W'a yi yiri na foro nibiige ni, na ba ni yi ni wu fundanga kagbɔɔ li kpɛɛngɛ ki na.

¹⁰ Taashiinɛ ni, yee bi sanha bye Kile wo sipyii wɛ, ga nime, yee ya pye wu sipyii. Taashiinɛ ni, Kile bi ɲuŋɔ ɲaari yee na wɛ, ga nime, w'a ɲuŋɔ ɲaari yi na.

N'a daa fɛɛ ya yaa na baraga tɛri sipyii bɛɛri na

¹¹ Na taanɲiinɛɛ, nabɔɔ na yee wa ke ɲiŋɛ ke na, yi nidorowuu pu wa. Lee wuu na n'a li shaa yi mu, lakuuŋɔ ke k'a yogo kɔɔn yi na ge, yi ganha bu daha kee fɛni wɛ.

¹² Piimu ɲɛ Kiricɛɛn wɛ ge, y'a doroo torogazana na pee niŋɛ ni. Wee tuun wu ni, pu ɲɛɛ ba yi mɛkuuŋɔ yu na kakuubyii yi ɲɛ, pu na ba yi kapyegɛɛ nizaanɲaa ɲa, lee funŋɔ ni Kile ga ba foro pu na caɲa kemu, pu na wu sɔ kee caɲa.

¹³ Y'a gbɔɔɔ tɛri fanha na Kafɔɔ wuu na. Y'a gbɔɔɔ tɛri saan wu na! Bani wu ɲɛ sipyii pu bɛɛri ɲuŋɔfɔɔ.

¹⁴ Yi da gbɔɔɔ tɛri wu gbafɛnɛɛɛɛ pu bɛ na! Bani saan wu w'a pu tunni na p'a kakuubyii pu ɲaha wɛɛŋɛ, piimu p'a kasaanɲaa pyi ge, pu da pee sɔni.

¹⁵ Lemu li ɲɛ Kile ɲidaan ge, lee li wa mɛ. Yi nahanahanaa ni fungɔnyɔ baa fɛɛ ɲɔyɔ tɔ ni yi kapyegɛɛ nizaanɲaa ni!

¹⁶ Yi pye yiyɛ mu ba sipyii ɲɛ wɛ, piimu ya faha ge. Ga pee tifahama pe ganha da bye yi mu fatɔŋɔ

di yi kapyegeee niguuŋɔɔ ɲɔ tɔ wɛ. Y'a yaa na doroo ba Kilɛ wo buloo ɲɛ wɛ.

17 Y'a gbɔɔɔ tɛri sipyii pu bɛɛri na, ceborogo ki kaa di da dan yi ni, y'a fyagi Kilɛ na, yi da gbɔɔɔ tɛri saan wu na!

18 Kapyebyii, yi kuu yi ɲuŋɔfɛɛ mu ni gbɔɔɔ ni. Nuŋɔfɛɛ piimu wo zɔɔɔ p'a ɲɔ, ni piimu ɲuŋɔ ya peni, ni piimu wo keree k'a waha ge, y'a gbɔɔɔ tɛri pu bɛɛri na.

19 Bani yi na ba kanhama xu yiyɛ ni kanhama pemu ya yaa ni yi ni wɛ, na li kaɲuŋɔ pye yi funŋɔ ɲɛ yi Kilɛ ɲɔmɛɛ ɔɔ; kasaana li ɲɛ lere.

20 Ayiwa, pu ba yee kpɔɔn yi kapyeguŋɔɔ wuu na, a y'i lee xu yiyɛ ni, kuduun wekɛ y'i da da lee ni wɛ? Ga kanhama ba nɔni yi na y'i kasaanɲaa pyi, a y'i pee xu yiyɛ ni, kasaana li ɲɛ lere Kilɛ ɲaha tãan.

21 Lee wuu na Kilɛ ya yi yiri, bani Kirisa bɛ ya kanhama ɲa yee wuu na, koo w'a le yi tãan, kɔnhɔ yi da se wu fɛɛ ni.

22 «Wu ya jurumu wa shishiin pye wɛ,

nafaanra ta shishiin di ya ta wu ɲɔ ni wɛ.»*

23 Pu bi wu shehɛɛ tuun wemu ni ge, wu ya ta shehɛɛ tɛrɛɲɛ wa na wɛ. Pu bi wu kana tuun wemu ni ge, wu ya ta wa fuguri wɛ. Ga w'a wu keree bɛɛri yaha Kilɛ kacɛ na, wee wemu w'a kiiri kɔɔn ni tiime ni ge.

24 Wuyɛ pyaa k'a wɛɛ wo jurumu wu lɔ wu ceepuuro ti ni korikoritige ki na, kɔnhɔ wu bye xuu jurumu kabaɲa na, wu bye ɲiifɛɛɛ ni, tiime kaa na. «Wu kpɔɔnrɔ nɔɔyɔ funŋɔ ni yee ya sicuumɔ ta.»*

* 2:22 Ezayi 53:9

* 2:24 Ezayi 53:5,10

²⁵ Bani yee bi bye ba dubyapiinye ne we, ga nime yee ya kuri pa yi munahaa ki nahavoo, ni ki maravoo wu mu.

3

Gbagashaa ni cepee nibyegee

¹ Gbagashaa yi be pu kuu yi namaa mu, kɔnhɔ li nehe she da nago, pii ne wa pee ya Kile Kafila wu jomɛɛ co we, pee di ja soo pu cee pu wo torogana funɔ ni p'i da, jo jomɔ be baa tege ni,

² pu ba pu cee pu wo fefere, ni gbɔɔɔ torogana li naa.

³ Yi pushaga ganha da bye kpeenge pushaga we, ma na jo: juboo, kelee sanni yalere, kelee fazaaya we.

⁴ Ga k'a yaa na ta pushaga niɲmɔhɔɲɔ yee funyɔ ni, kee ne loxulo, ni lotaan. Yee ne pushaga yanmuyɔ, yemu ya gyeege we, yee y'a dan Kile ni fo xuuni.

⁵ Fo taashiine ni, fefere cee pii pu bi Kile pye pu tadarɔ ge, ke pushaga ke tuugo pee bi byi. Pee bi kuu pu namaa mu,

⁶ ba Sara bi gbɔɔɔ tɛri Ibirayima na, na wu pyi «kafoo» we. Yee ya pye wee wo nagoo, yi ba kasaanɔa pyi, kaa la shishiin fyaara di ya yi fungonyɔ yi wuregi we.

⁷ Yee be namaa, yi be pu yi cee co ni fungongo fere ni! Bani cee fanha k'a cere na foro na wogo taan. Y'a gbɔɔɔ tɛri pu na, bani ni sicuumɔ pemu Kile ya gaan cen ge, yee ni cee pu da ba pee ta. Yi ba lee pyi, kaa la shishiin da ja yi Kile-nerenge koo to we.

Kodiine jaarigana

8 Lee bƁƁƁƁ kadugo na, y'i binne fungonyo ni kapyegge na! Y'i daan ni yiyɛ ni ba cebooloo ne we! Yi nyoyɔ di beɲi! Yi da yiyɛ tirige yiyɛ mu!

9 Yi ganha ba kakuuɲɔɔ taga da kakuuɲɔɔ fɔhɔɔ tɔni we! Yi ganha ba sheheɛ taga da sheheɛ fɔhɔɔ tɔni we! Ga y'a duba pyi, bani Kile ya yee yiri tuun wemu ni ge, w'a yee yiri wu duba kan yi mu yi cɛn.

10 Kile Kafila w'a yi yu na:

«Niifɛɛɛɛ ya dan wemu ni,
wu funɲɔ di ne wu caɲa niisaanɲa na ge,
weefɔɔ ya yaa na wuyɛ tɔnha kakuuɲɔɔ jo na,
na wuyɛ tɔnha nafaanra na.

11 Wu wu kadugo le kuumɔ ni, wu da kasaanɲa pyi.
Wu ɲaɲɲɛ sha wu daha kee fɛni.

12 Bani sipyii piimu p'a tii ge, pee ni Kafɔɔ nii wa.
Wu niwegee di ne pu Kile-ɲɛɛɛɛ jomɔ ni.
Ga pii p'a kakuuɲɔɔ pyi ge,

Kafɔɔ di wu ɲaha ɲmahana na ɲɛri pee fɛni.»*

13 Yee bu yiyɛ pɔ kasaanɲa na na byi ni yi zɔlɔɔ pu bƁƁƁƁ ni, jɔgɔ di da kakuuɲɔ pye yee na we?

14 Ali kanhama nehe ba nɔni yi na kasaanɲa bye funɲɔ ni, duba nagoo yi ne. Sipyii ya fyagi lemu na ge, yi ganha ba fyagi lee na we! Yi ganha bu yi zɔlɔɔ pu be yaha pu wuregi we!

15 Ga y'a gbɔɔɔ tɛri Kirisa na yi zɔlɔɔ pu na, wee wu ne yi Kafɔɔ. Tadaɲa ke ki wa yi zɔlɔɔ pu ni ge, sipyaa sipya w'a yi yege kee fiin ge, y'a yaa na ta y'a gbegele yaha tuun bƁƁƁƁ ni di weefɔɔ ɲɔ shɔ. Ga y'i li pye ni lotaan, ni gbɔɔɔ ni,

* 3:12 Zaburuu 34:13-17

16 yi zoloo p'i bye fεεfεε, kɔnhɔ pii p'a yi shɛhɛɛ yi naarigazaana li wuu na Kirisa wo kariƚεεge ki ni ge, lee di ba peefεε shiige.

17 Na kanhama ƚa kasaana bye funɔɔ ni, li bu da Kile ƚidaan, lee ya ƚɔ na toro na kanhama ƚa kakuunɔ bye funɔɔ ni tɔan.

18 Kirisa ye pyaa be, tɔɔɔii nigin ye nigin w'a xu sipyii pu wo jurumu wu wuu na. Wee wu bi tii ge, w'a xu tiibaalaa pu wuu na, kɔnhɔ wu she ni yi ni Kile mu. P'a wu gbo ceepuuro kabaƚa na, ga, a wu ƚε Kile Munaa kabaƚa na.

19 Lee Kile Munaa le ni w'a she Kile wo jomɔ pu jo be kaso wo munahaa ki mu.

20 Kee munahaa ki ƚε, piimu p'a she Kile ƚɔmεε ni fo taashiine ni, na wu ta w'a luu gbo pu tɔan na mɔ ge. Lee ya pye Nuxhun wo kɔɔgbɔhɔ ki yaaduun ni. Sipyii dɔɔni ye, lee kɔri ƚε sipyii gbarataanri ye w'a jε kɔɔgbɔhɔ ki ni, na shɔ lɔhɔ ki na.

21 Kee lɔhɔ ke ƚε niƚaa wo batizeli we wo jaa, wee wemu w'a wɛe ƚunɔ wo ge. Batizeli ya ceepuuro fɔɔnrɔ leri wε, ga, m'a ma li sha Kile mu m'a bye ni wu ni kariƚεεge ni ni zɔfεfεεε ni. W'a wɛe shuu bani Yesu Kirisa ya ƚε na foro xu ni.

22 W'a dugi fugba wu ni, na diin Kile kanige cε. Wu wa melekεε pu ƚunɔ ni, na ƚε fanha ni se yaƚmuyɔ yi beeri ƚunɔ ni.

4

Naarigana nivonɔ

1 Kirisa ya kanha ceepuuro ni, lee wuu na yee be ya yaa na lee yaha yiyε funyɔ ni, na pye yi kashen yagbonɔ; bani sipya wemu w'a sɔɔ kanhama p'a

nɔni wuu na Yesu wuu na ge, weefɔɔ funɲɔ jɛ nige w'a jurumu pyi wɛ.

² Ayiwa, yi wo koɲɔ tiinne lisana funɲɔ ni, yi ganha bu daha sipyii jidaan fɛni wɛ, ga yi taha Kile jidaan fɛni.

³ Piimu jɛ Kiricɛɛn wɛ, yee ya tuun wemu pye na doroo pee wo jidaan keree ki ni ge, wee tuun w'a yee yaa. Keree kiimu k'a dan pu ni ge, kee yee bɛ bi byi: Dɔdɔɔɔɔ, ni lakuuɲɔ, ni ligbɔhɔ, ni singbaa, ni na yiyɛ pinnɛɛ gbagbɔɔ na, na kanɔhɔyɔ pyi, ni yaperɛgaanra.

⁴ Nimɛ, yee ya binnɛɛ nige ni pu ni kii shiige keree kii bye na wɛ. A lee di pu fo, a p'i ganha na yee mɛɛɛ kyɛɛgi.

⁵ Ga Kile we w'a gbegele yaha wu ba kiiri kɔn wyii ni xuu na ge, wee na ba pu yege li fiin.

⁶ Lee wuu na Kile wo Kile Jozaama p'a jo xuu bɛ mu, kɔnhɔ na kiiri yaha w'a kɔn xɔ pu na ke koɲɔ puga ke ni ba sipyii pusamaa bɛɛri jɛ wɛ, pu munahaa di bye niifɛɛɛ ni Kile jaha tɔan.

Wù pye Kile wo kapyebyii nijemɛɛ

⁷ Koɲɔ taaxɔɔ l'a tɛɛɲɛ xɔ, lee wuu na yi gbegele yaha tuun bɛɛri ni! Y'i bye fungɔnyɔ fɛɛ, kɔnhɔ y'i gori yaha Kile-jɛɛɛɛ na.

⁸ Yi yiyɛ tɛ taanɲɛɛɛɛ yaha k'i belɛ na toro keree bɛɛri tɔan, bani «Taanɲɛɛɛɛ ya jurumu nijɛhɛmɛ jɔ tɔni.»*

⁹ Yi da jin yiyɛ mu nabɔɔ na zɔjuuro baa tɛɛɛ ni!

¹⁰ Kile ya loolodahaa kiimu kan yi bɛɛri nigin nigin mu ge, y'a ki labye pyi, y'i bye kapyebye-

---

* 4:8 Talɛɲɛɛ 10:12

jemεε, piimu ya kasεεge ta Kile wo loolodahaa tuuyo niƁehεye yi na ge.

¹¹ Kafila ya kan wemu mu ge, kafila we w'a yiri Kile yiri ge, w'a yaa w'a wee yu. Wemu Ɓε sipyii tεgeƁɔ ge, fanha ke k'a yiri Kile yiri ge, w'a yaa w'a sipyii pu tεri ni kee ni, kɔnhɔ pεεƁε di daha Kile na keree bεeri ni Yesu Kirisa gbɔɔɔ ni. Fanha ni nɔɔɔ, yee yi Ɓε wu woyɔ fo gbee. Amiina.

Kanhama pe p'a daa n'a daa funƁɔ ni ge

¹² Na taanƁiinεε, kawagaa kii k'a yi nɔhɔ wo ge, ki ganha bu yi fo wε, k'i ganha bu bye yi mu ba katiibaagaa Ɓε wε.

¹³ Ga yi funƁɔ taan lee na, bani yi bε ya taa ta Kirisa wo kanhama pu ni, kɔnhɔ yi funyɔ di ba daan wu nɔɔɔ wu shɛduun ni.

¹⁴ Pu ba yi shehele Kirisa mεge wuu na, yee ya pye duba nagoo, bani Kile Munaa le, lee lemu li Ɓε nɔɔɔ Munaa li ge, lee wa yi na.

¹⁵ Kanhama ganha da nɔ wa shishiin na yi ni sipyigbuu funƁɔ ni wε, kelee nagaara funƁɔ ni wε, kelee kakuubyii funƁɔ ni wε, kelee na jin piitiilee wo keree ni funƁɔ ni wε.

¹⁶ Ga kanhama bu nɔ wa na wu Kiricεεnre funƁɔ ni, lee ganha da bye weefɔɔ mu shiige wε; ga, wu baraga taha Kile na kee mεge ke wuu na.

¹⁷ Bani kiiri wu Ɓɔ kɔnduun w'a nɔ, Kile wo puga ki na wu da ba Ɓɔ kɔn. Kiiri wu di bu Ɓɔ kɔn wεe na, pii pu Ɓε pu ya sɔɔ Kile wo Kile Jozaama pu na-ε ge, pee wo taxɔɔ na ba bye leke wε?

¹⁸ Kile Kafila w'a li she na:

«Piimu p'a tii ge,

pee bu sho waha niƙeheme funƙo ni;
 piimu ƙe Kile ƙi fyaara baa fee ni jurumupyii ge,
 pee di bye dii we?»*

¹⁹ Lee wuu na, Kile ya wu ƙidaan pye piimu
 mu kanhama ge, peefee pu pu munahaa ki le pu
 yaavoo ƙomee foo wu keƙe ni, p'i daha kasaanaa feni
 p'a byi.

5

Egilizii nahagbaa fee pu wo yeri yeri jomɔ

¹ Egilizi nahagbaa fee pii pu wa yee niƙe ni ge,
 pee ni ne wa yu nime. Ne be wu ƙe egilizi nahagbaa
 foo wa ba yee ƙe we. Ne pye Kirisa wo kanhama pu
 seeri, nooro wemu be w'a ma ge, di ba da wee be ni.

² Kile ya wu yatooƙbaha kemu kaa le yi keƙe ni
 ge, yi hakili yaha kee na. Yi ganha ba lee pyi ba
 fanha kaa ƙe yi ƙunjo ni we, ga yi da li pyi yi wo daan
 na mu funjo ni na be ni Kile wo ƙidaan wu ni. Yi
 ganha ba li pyi ni wari lakuunjo ni we, ga yi da li pyi
 ni fungonsaanja ni.

³ Piimu kaa Kile ya le yi keƙe ni ge, yi ganha ba
 fanha pyi pee na we, ga yi da doroo torogana na,
 pu ƙii na voro lemu feni ge.

⁴ Wee tuun wu ni Yatooƙnahamaa Nunjofoo wu ba
 ba tuun wemu ni, yi na ba nooro saanra ƙudoo ta
 lemu ya gyeege we.

N'a daa fee pu wo yeri yeri jomɔ

⁵ Yee be levee, yee be pu kuu nahagbaa fee pu mu.
 Yi beeri p'a yiyɛ tirige yiyɛ mu yiyɛ te keree ni. Bani
 Kile Kafila w'a jo:

---

* **4:18** Talenge 11:31

«Kilɛ ya yogo kɔɔn tabaara fɛɛ na,
ga pii p'a puyɛ tirige ge,
na niimɛ kaan pee mu.»*

⁶ Lee wuu na, yi yiyɛ tirige Kilɛ wo fanha keɲɛ ke nɔhɔ ni, kɔnhɔ wu ba yi yirige wu jidaan tuun ni.

⁷ Yi yi funyɔ cɔnrɔmɔ bɛɛri le wu keɲɛ ni, bani wee w'a yi mara.

⁸ Yi kasɛɛgɛ ta yi gori yaha jɔni na, bani yi pɛn Shitaanni wu jɛ ba cɛnri jɛ wɛ, na guuri, na jaari na yeree na yaaga shaa di joo.

⁹ Yi ganha bu sɔɔ wu mu wɛ, yi yi logoo waha n'a daa wu fɛni. Yi li cɛ na yi cebooloo Kiricɛɛn pii pu wa caraga koɲɔ ke na ge, na pe kanhama pe shi wa pee bɛ taa.

¹⁰ Yi bu ganha mu jɛri, niimɛ wu bɛɛri fɔɔ Kilɛ we w'a yi yiri wu wo nɔɔɔ nixhɔbaama wu kaa na Kirisa wo karijɛɛgɛ ki ni ge, weeyɛ pyaa na ba yi kemɛ yàa, na fanha kan yi mu keree bɛɛri ni, kɔnhɔ yi jɔ di já fa.

¹¹ Se jɛ wee ni fo gbee. Amiina.

Pyɛɛri fò mujuu

¹² Silivɛn w'a nɛ tɛgɛ a nɛ le sɛmɛ nifɛnhɛfɛnhɛnɛ le ka na tun yi mu. Nɛ mu, ceborona jɔmɛɛ fɔɔ wu jɛ wii Kilɛ koo li ni. N'a we sɛmɛ we ka na tun yi mu, di samɔhɔɔ le yi ni, di li shɛ yi na can na na we wu wa Kilɛ wo niimɛ we. Yi kori yaha wee ni!

¹³ Kilɛ ya egilizi wemu jaha bulo Babilɔni* ni ba yee jɛ-ɛ ge, w'a yi shaari. Na ja Marika bɛ ya yi shaari.

---

* **5:5** Talɛjɛɛ 3:34   * **5:13 Babilɔni:** Kulo lemu Kilɛ ya kyɛɛgi fɛɛfɛɛ li kakuuyo yi wuu na ge, Pyɛɛri ya Oromɛ kulo li taanna ni lee ni naha we verise we ni.

14 Yi beeri p'a yiyε shaari ceborogo fò na ni
taanηεεε ni, yee piimu beeri pu ηε Kirisa wuu ge.
Nanηε ki pye yi te ni.

KARINĒĒGE NŌMĒE NIVONŌ
New Testament and Shorter Old Testament in
Senoufo, Mamara

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mamara S noufo (S noufo, Mamara)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

  2014-08-10, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

85728ed7-78f8-58e8-8967-0e976c0c2423